DI STATO
M A
T.
TECA
ARCHIVIO DI STATO
ROMA
STAT.
971
BIBLIOTECA

Iv

STAT. 971

II v

Copia Statuti Terre
Collisentatis

De Malefitijs

1v Stck. 971

Malefitiorum

Quia impunitas scelerum bonos examinat et contra eos malis audaciam prestat et ideo publice utilitatis est, ne maleficia maneant impunita et quos divinus timor a malo non revocat temporalibus saltem coerceat disciplina, et idcirco ad purgandum contra malis hominibus iure maleficijs secundum quod infra positum est et primo -

De pena Blasfemantium,

Quoniam scriptum est initium sapientie timor domini et alibi psalmista testante beatus vir qui timet dominum et gravissimum scelus ignoscitur esse contra bonitatem dei et eius sanctissima nomina quod apponere idcirco statuimus et ordinamus quod siquis deum vel unigenitum eius filium Jesum xpum vel spiritum sanctum vel sanctam trinitatem blasfemaverit pena viginti quinque Juliorum pro qualibet vice et qualibet blasfemia sine aliqua diminutione et sine aliquo beneficio preter confessionis puniatur. et ad eandem penam teneri volumus qui nomen sanctissime crucis vel etiam gloriose virginis marie blasfemaverit et similiter si contra predicta sanctissima nomina aliquid vilipendium et vituperosum verbum dixerit vel dicendo, ladro, cornuto puttana,

et

20

Et his similia, qui vero dixerit ad onta per lo nostro fitto per lo sangue del per dispettu dei vel virginis marie solvat medietatem dicte penes qui vero maledixerit Sanctum petrum solvat vice qualibet carolenos decem et qui dixerit ad onta vel ad dispettum sancti petri solvat carolenos tres qui vero maledixerit alios sanctos et sanctas dei solvat vice qualibet carolenos sex qui vero dixerit per carnem clavellos ac sanguinem dei ac virginis marie et his similia solvat vice qualibet iulios otto de aliis levioribus blasfemiis nulla persona possit plus in nisi in unum Iulium et si quis delinquentes accusaverit habeat quartam partem pene vel penarum predictarum et ad denuntiandum predicta fiant denuntiatores per quinque ante positi dicti castri et quibus qui audiverit vel presens fuerit contra facientes huiusmodi teneantur modo predicto accusare cum uno teste vel pluribus et dicte accusationi facte cum uno teste vel pluribus ut dictum est detur plena fides et accusator habeat quartam partem pene et exequutor habeat aliam quartam partem pene predicte

De pena inobservantium festivitatis

Ad laudem et reverentiam omnipotentis dei et gloriose virginis marie eius matris et omnium sanctorum et solitarum celestis curie a quibus cuncta bona procedunt. Statuimus et ordinamus quod sanctas festivitates sanctissime virginis marie videlicet festum purificationis de mense februarij, festum annuntiationis de mense martij, festum assumptionis de mense Augusti, et festum nativitatis de mense settembris festum beatissimi apostoli sancti petri, festum Beati Johannis de mense Iunij, festum

natività

Nativitatis dni cum duob. dieb. sequentib., festum sanctiss. angeli de mense maij et de mese settebris, festivitates principales duodecim apostolorum, festum s.te agate et s. laurentij, festum octave nativitatis dni, festum epifanie, festum veneris sacti, festum pasque resurrectionis cum duob. dieb. sequentib., festum sancti martini, et s.te crucis de mense maij, festum ascentionis et sanctiss. corporis xpi, et s. bernardini, festum pascole rosate cum duob. dieb. sequentib., festum omium sanctorum, festum s.ti sebastiani, et festum s. silvestri, et festum innocentum custodiatur et celebrientur et unusquisque abstineat in dictis festivitatib. ab omni opere faciendo, salvo q unicuiq liceat in dictis festivitatib. apportare et facere victimi-na pro bestijs usq in unam salmam victiminis vel victi-minum sine pena, et siquis contra fecerit in predictis et quolib. predictorum solvat vice quali carlenum unum.

Statuentes insuper q in festivitatib. s. nicolai, s. lucie, s. antonij de mense Jenuarij, ligone dare vancare nec arare alitum liceat ad dictam penam et q nulli liceat in die dominicis apportare vel apportari facere aliquam rem nec aliquod exercitium facere ad dictam penam liceat tamen in oib. supradictis festivitatib. pro edificatione domorum apportare habes, dicentes et q in oib. festivitatib. supradictis sit licitum unicuiq venienti extra territo-rium dicti Castri portare salmas cuiuscumq generis sine pena et banno.

Quod nullus audeat offendere facto seu verbis dnum et eius officiales

Item statuimus et ordinamus q nulla persona audeat vel presumat offendere dare vel prestare alicui

3v

volenti offendere dum dti castri vel eius officiales auxilium consiliu nec favore et qui contra fecerit dti dni voluntate et arbitrio puniatur tam prestans auxiliu quam offendens seu offendere volens excepto quod si contra vicariu dti castri verba iniuriosa protule-rit incidat in pena triplicata si aliu privatum offendisset verbo tantu si vero alios officiales offenderet ipsis facto seu verbis puniatur dupli pena si aliu privatu offenderet ~

Quod nullus extrahat terminos ~

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel si qua dolose extraxerit seu celaverit terminos existentes inter vici-nos vel vicinas solvat pro banno pro quolibet termino iu-lios decem et ad eandem penam teneatur qui miserit vel mutaverit aliquem terminu ~

De insultu facto cum armis ~

Item statuimus et ordinamus quod quicumque fecerit insul-tu impetu et agressura contra aliquem movendo se de loco ad locu et eundo contra eu irato animo et malo modo et sine armis et sine aliqua sangui-nis effusione vel facto solvat pro banno iulios quinque si vero cum armis pugione spada cultello et similibus solvat iulios decem si vero cum parteisana spontone et alijs armis astatis solvat iulios duo-decim et si insultus fuerit factus ad domum cap-panna aream aut possessione propriam insultati et quod insultans iverit studiose animo insultandi solvat duplum dte pene secundum qualitatem insultus ~

et

Et insultus intelligatur factus ad domum seu alio loco ut supra si in insultans accesserit per unam perticam prope dictum locum etc.

De percussionibus factis cum armis etc.

Item statuimus et ordinamus quod siquis aliquam percusserit cum cultello, spada, seu spontone, accetta, lancea, clavarina, vel cum quibuscumque aliis ferris publicis vel metallis aliis ad malitiam committendum a collo infra si sanguis exiverit solvat pro qualibet percussione scutos sex et faciat unam cannam muri si vero sanguis non exiverit solvat iulios viginti si vero dictis armis percusserit a collo supra et sanguis exiverit solvat penam duplicatam et faciat duas perticas muri et si sanguis non exiverit solvat scutos tres cum dimidio et faciat unam cannam muri si vero percusserit a collo infra cum malla lignea asta bastone manico accette et hiis similibus non obstante si in eis vel in aliqua ipsorum ferrum extiterit et cum ferro non percusserit vel qualibet alia re simili acta ad malitiam committendum et si sanguis exiverit solvat iulios duodecim et faciat mediam cannam muri pro qualibet vice et qualibet percussione a collo vero supra et sanguis exiverit solvat penam duplicatam et faciat duas cannas muri, si vero sanguis non exiverit a collo supra solvat medietatem pene si sanguis exivisset et faciat unam cannam muri a collo vero infra solvat similiter medietatem pene si sanguis exivisset et faciat mediam cannam muri pro qualibet percussione vice quatenus

Et si ex percussione que fuerit in facie esset remā-
sura et remanserit cicatrix perpetua in conspectu et
enormis soluat pro dicta cicatrice solidos decem ultra
penam uulneris et faciat duas perticas muri si ue-
ro cicatrix nō fuerit in conspectu et enormis ultra
penā uulneris solidos quinq. si uero aliquis amputa
uerit alicui digitū soluat pro quolibet digito octo
De moneta et faciat unā cannā muri et si digitus
amputatus fuerit pollex soluat solidos duodecim de
moneta et faciat duas cannas muri et pro digitis
pedū teneat. ad medietatē pene predicte si uero
aliquis amputauerit alicui aurem soluat solidos
duodecim de moneta et faciat duas cānas muri
si uero inciserit et nō amputauerit puniat. iuxta
qualitatē uulneris habita distinctione de cicatrice
ut s.a et faciat unā cānā muri, si aliquis extra
xerit alicui oculū soluat pro quolibet oculo solidos
triginta et faciat tres cannas muri et si ille cui
oculus fuerit extractus nō haberet nisi illum
eo casu extrahens soluat penā duplicatā et fa=
ciat sex cannas muri, si aut aliquis ex aliqua
percussione puniat. de pena statuti ut s. dictū
est Item si quis ex aliqua percussione uel
uulnere mēbrū aliquod alicui debilitauerit so-
luat solidos octo de moneta et faciat duas cānas mu-
ri ultra penā ordinariā percussionis et uulneris et
si uero membrū nō fuerit debilitatū in totū sed ex parte
impeditū soluat medietatē pene auree si quis
aut alicui nasū āputauerit pena solidorū triginta
de moneta puniat. et faciat tres cannas muri=

si

Si ex percussione et vulnere quas quis alicui in capite
intulerit fuerit secuta fractura ossis solvat scutos
quinque de moneta et faciat unam cannam muri ultra penam
percussionis et vulneris ut supra dictum est de alijs vulne-
ribus et percussionibus non in capite solvat pro quolibet
osso iulios viginti ultra penam vulneris et si percussiones
in capite fuerint cum fractura seu incisione cranei ut
pelli cranei solvat percutiens ultra penam vulneris
et percussionis scutos octo et faciat unam cannam muri
ultra alias ad quas tenetur. Ex percussione et vulnere si ali-
quis manum amputaverit solvat scutos triginta duos de
Moneta et faciat duas cannas muri si ambas manus solvat
scutos sexaginta de moneta et faciat quatuor ca-
nas muri, pro amputatione pedis solvat scutos qua-
draginta et faciat tres cannas muri, pro amputatione
amborum pedum solvat scutos octuaginta et faciat sex
cannas muri quicunque autem commiserit aliquod supradictorum
mallefitiorum incisionis et amputationis membrorum et non sol-
verit penam infra mensem a die facte condemnatio-
nis puniatur pena talionis itaque membro quod deliquit
ipse puniatur et condemnetur ad triremes arbitrio domini itaque
mallefitiorum ullo modo remaneat impunitum, pro disloca-
tione seu dissolutione alicuius membri facta ex aliqua
percussione velut spalle, coste, et similium ultra penam
percussionis solvat percutiens iulios triginta et fa-
ciat duas cannas muri et in omnibus mallefitijs in quibus
malefactor non solverit penam infra mensem a die
facte condemnationis, a ottaginta iulijs infra stet
in carcere per mensem a ottaginta iulijs supra usque
ad centum sexaginta si infra mensem penam non sol-
verit stet in carcere per duos menses et habeat
duos ictus funis, a centum sexaginta iulijs supra-

puniat

5v

Puniatur ad penam talionis ut supra seu arbitrio domini et in omnibus percussionibus cum sanguine ubi non est opus medico solvatur medietas pene et in omnibus casibus in quibus quis usus fuerit archibusio in rissa et non exoneraverit solvat scutos otto de moneta et si exoneraverit et non percussent puniatur in scutis viginti quinque de moneta si vero percussexit puniatur et solvat penam duplicatam pene sequentis de aliis armis ~
Si alicui dentem extraxerit solvat pro quolibet dente scutos duos cum dimidio de moneta et faciat duas canas muri ultra de percussione ~

De percussionibus manu vacua ~

Item statuimus et ordinamus si quis aliquem percusserit manu vacua a collo supra et ex percussione sanguis exiverit solvatur iulios sexdecim et faciat unam canam muri, et ad eandem penam teneri volumus eum qui alicui dederit alapam in facie et quod sanguis non exiverit, si vero in aliis partibus capitis a collo supra sine sanguine solvat medietatem pene, a collo vero infra si percussio fuerit cum sanguine solvat iulios otto, et si fuerit sine sanguine solvat medietatem pene. Si quis aliquem minuendo ceperit personam non tamen percusserit solvat iulios septem, si vero quis aliquem extrascinaverit per terram solvat scutos tres et faciat unam canam muri, si vero impinserit et in terram iacere fecerit solvat iulios quindecim et faciat mediam canam muri. Si vero impinserit et tamen cadere non fecerit solvat medietatem pene, ~

De Benefitijs admittendis ~

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel si-

qua persona contra quem seu quam procederet quomodo de quo cumque malefitio per vicarium et curiam vel officiale dicti castri et voluit comparere coram dicto vicario vel officiali et malefitium de quo esset inquisitus vel denuntiatus sive accusatus fuerit coram dicto vicario et curia sponte confiteretur quod pro beneficio dicte confessionis de pena quam solvere teneretur ipso delicto quarta parte misericorditer per dictum vicarium et curiam relaxetur. Statuentes etiam quod si pacem fecerit cum quo ipse habuit vel illa et ipsa pacem produxerit per instrumentum publicum coram dicto vicario et eius curia quandocumque ante sententiam processus fundatus vel formatus contra ipsum vel ipsam pro dicta pace residui dicte pene quarta pars misericorditer relaxetur, tam de malefitijs commissis quam de pertis muni fiendis quam etiam de quibuscumque excessibus et delictis et si infra decem dies solverit penam in qua fuerit condemnatus alia quarta pars misericorditer relaxetur etc.

De hijs qui non possunt solvere penam exbandiantur etc.

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel si qua commiserit aliquod malefitium in Castellis et Turris vel eorum districtu de quo esset per curiam dicti castri puniendus et non haberet unde posset solvere penam exbandiatur de dicto castro et districtu et eius bona que reperientur in parte sufficiente vel condecente sint ipso facto et confiscata curie dicti castri pro parte vel pena tangente ad dictam curiam et si qua bona superessent et reperirentur in dicto castro et eius districtu sint ipso facto et confiscata camere eius dicti castri pro ipso communi reci pi-

ente

Ante propertiis seu cadis muri et hoc intelligat. de dominibus dicti castri et si malefactores ut supra comparuerint vel capti fuerint et non haberent unde solvant in pecunia vel aere ponantur in carceribus cum cippis et manicis ferreis in quibus permaneat arbitrio domini

De malleficijs extra territorium

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel si qua de dicto castro ursino sive Cottis commiserit aliquod maleficium cuiuscumque conditionis existat extra dictum castrum vel eius territorium et districtus quod in dicto maleficio per curiam dicti castri procedatur puniatur nisi fuerit per curiam loci in quo commiserit maleficium processum et punitum primo quo casu per curiam Cottis non possit puniri nisi in residuo pene contente in isto statuto

De medicamentis reficiendis

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel si qua essent percussi ab aliquo quacumque causa et percussionis et pacem et concordiam dare et reddere voluerit percutienti cum effectu quod dictus percussor reficere debeat eidem percusso omnes expensas quas fecerit ipse percussus vel alius pro eo in medicis et medicinis tantum pro taxatione quinque ante positorum dicti castri

De committentibus homicidium in personam alicuius

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel

Si quis interfecerit aliquem vel aliquam personam de vas-
sallis prefati dni dti castri seu hered. castri ors. et mo[illegible]
ste marie vel aliis locis et homicidium commiserit puniatur
pena capitali ita quod moriatur et si talis homicida non pue
nerit ad manus iusticie et curie d. castri contra ipsum
procedatur ut iura volunt, et nunquam possit stare nec
redire in d. castro et eius terr. nisi habita pace a
consanguineis offensi et obtenta gratia et remissione
a dno dti castri statuentes quod si quis commise
rit homicidium occasione adulterii quod maritus aut
fratres carnales sive pater mulieris committentis ad-
ulterium adulterum vel adulteram repertum vel
repertam in adulterio occiderit vel adulterium mo-
[illegible] probaverint [illegible] et si aliquis causa tu
[illegible] commiserit homicidium cum po
[illegible] et iniuriam non haberet et similiter si quis
commiserit homicidium faciendo suam defensionem
et id legitime probare poterit quod in istis talibus ca-
sibus istud statutum locum non habeat sed curia
[illegible] iuris fuerit procedere possit si legitime probatum
fuerit contentis in istis talibus casibus

De furantibus in castro Collis

Item statuimus et ordinamus quod si quis fu-
ratus fuerit in d. castro Collis sive
castri ors. in vallis usque in [illegible]
[illegible] et otto aut ab inde infra in [illegible]
otto [illegible] quartus puniatur si quis vero furatus

7v

fuerit in d.° castro rem valoris a decem et otto
bagarinis supra usque in medium ducatum in in-
tis vigiliti quatuor puniatur. Si quis vero furatus
fuerit in d.° castro rem valoris a medio ducato supra
usque in unum ducatum in pntis otto vice quatuor
puniatur et faciat una canna muri super muro
dicti castri. Si quis furatus fuerit in dicto ca-
stro rem valoris ab uno ducato supra usque in quin-
que ducatis in pntis sex vicibus puniatur et faciat duas
cannas muri super muro d. castri. Qui autem furatus
fuerit in d.° castro rem valoris a quinque ducatis
supra usque a decem ducatis in quinquaginta duca-
tis vice quatuor puniatur et faciat tres cannas muri
super muro d.i castri et si non solverit infra de-
ce dies a die condemnationis [illegible]
per dictum castrum. Si quis vero furatus fuerit in
dicto castro rem valoris a decem ducatis supra
arbitrio d.ni puniatur. Si quis furatus fuerit
extra dictum castrum rem valoris in supradicta
in medietate dictarum penarum supra expressi-
tarum vice quatuor puniatur. Si quis furatus
fuerit extra dictum castrum rem valoris a
decem ducatis supra arbitrio d.ni d.i puniatur.
et in omnibus capitulis vic.s qui pro tempore
fuerit procedere possit ex suo officio et
in omnibus supradictis delinquentes ad emendationem
damni passi condemnetur. Si intraverit
in aliquam domum frangendo ostium clausum

Soluat pro pena libras decem in dicti castri et ex-
tra castrum medietatem alteras penas ordinatas
et de nocte duplicetur pena. Si quis furaverit
gallinas ut alios pullos gallinaceos soluat penam
unum pro quolibet et quotiens vice. Et si inventus fue-
rit ultra duas vices furasse gallinas vel pullos
ut supra stet tres dies in carcere et soluat
penam ordinatam et de furto a quatuor solidis infra
valoris nna non procedatur sine querela.

De violantibus aliquam mulierem

Item statuimus et ordinamus quod si quis violenter co-
gnoverit aliquam mulierem nuptam vel virginem sol-
uat pro banno libras quadraginta et faciat duas
candelas muri supra muros dicti castri. Et si delinquens
uxorem non habuerit talem mulierem virginem sic
per ipsum violentatam capiat et capere debeat in
uxorem et ipsi mulieri violentate faciat dotem se-
cundum usum et consuetudinem dicti castri et quali-
tate delinquentis et si delinquens uxorem habu-
erit faciat de suo proprio dotem non soluto tali
mulieri sic violatae. Si quis vero cognoverit
aliquam mulierem viduam in dicta pena vice quatuor
puniatur et faciat duas cannas seu perticas muri
supra muros dicti castri. Et si quis intraverit vi-do-
mo capanna vel possessione alterius animo carnaliter
et violenter aliquam mulierem nuptam virgi-
nem ut viduam cognoscendi aut per personam
ceperit et eam ad cognoverit in medietate
pene vice quatuor puniatur et faciat unam cane-
nam muri super muros dicti castri. Et si quis
tentaverit violenter cognoscere aliquam

Muliere extra loca suspecta in scutis decem vi-
ce qualibet puniatur. Et si fuerit mulier male fame
solvat pro banno iulios decem et in predictis vic. et
curia dicti Castri minime sine consensu partis vio
late seu offense procedere possit ut eius viro aut
a propinquioribus consanguineis [illegible]
non volent generis tamen facere non possit sine
mand. domini dicti Castri et si quis osculatus fuerit
aliquam mulierem vel amplexatus eam fuerit per
vim in scutis decem puniatur pro qualibet ex is-
tis casibus procedendum ut supra +

De verbis iniuriosis

Item statuimus et ordinamus quod si quis iniuriose
et malo modo dixerit alicui aliquod verbum in-
iuriosum [illegible] mentiper la gola et cornuto, solvat
iulios viginti et si dixerit falsus ragnaglio [illegible]
patentinus, homicida fur, latro, periurus, puttana
fornicata, fornicator, filius meretricis, ruffia-
nus et his similia solvat pro banno medietatem
pene vice qualibet et pro quolibet verbo et de alijs
verbis et iniurijs levioribus et que pro verbis in-
iuriosis reputari possunt in iulijs duobus vice
qualibet et pro quolibet verbo puniatur. Et si quis vero
rempro[illegible]erit alicui homicidium vel mortem alicuius
sui consanguinei mala morte mortui solvat pro
banno vice qualibet iulios decem salvis suspectis con-
tingentibus inter personas coniunctas habitantes ad
unum ignem et insimul ad unum panem et vinum
aut [illegible] nunc morantes non teneantur ad a-
liquam penam et hoc intelligatur inter patrem
filium fratres carnales soceriam et nurum
et cognatam carnalem et hoc si vers. domini castri

9r 6

reclamum sive denuntiationum sibi venerit a parente et si quis diceret verba predicta in terris dicti castri d. vic. possit punire delinquentes in duplum dicte pene et suo off. sine reclamo ut querela et si quis sit si qua spontanee dixerit alicui aliquid adulterium commissum dicendo vacche (?) si est gravius come il tale stette carceratus ut carcerata per quatuor dies et ultra penam pecuniariam et si mulier erit stet in domum fraternitatis S.te marie misericordie

De committentibus incendium ut guastum

Item statuimus et ordinamus quod si quis studiose et malo modo miserit ignem in domo ut cappanna alicuius in dicto castro et eius terr. ubi persone ut bestie intus starent solvat pro pena ducatos quinquaginta auri si quis studiose et malo modo miserit ignem ~~in~~ domo ut cappanna alicuius in d. castro vel extra terr. suo ubi persone ut bestie intus non starent et essent in meta bladi cuiuscumque generis sit aut in paleareo vinea vel poss. alterius ut incidendo arbores domesticas aut ipsas in essent in modum guasti in ducatis sexdecim vice qualibet puniatur et faciat duas coronas in muro ... dicti castri et si quis miserit ignem in poss. sua propria ut convicina

9v

Item in esca, sepe, stippiali et his similia
causa aptandi suam possessionem et exinde
talis ignis exiverit et de manibus eius por-
taverit non dolose, et domum cappannam seu
palearum vel metam bladi alterius comburrent
in soldis decem vice qualibet puniatur. Et si
quis miserit ignem in possessione sua ut dictum est
et talis ignis in dicta sua possessione contra vo-
luntatem mittentis ignem exiverit et damnum
aliquod in possessione alterius intulerit et tale
damnum ascenderet ad summam et quantitatem u-
nius soldi vel abinde supra in soldis qua-
tuor vice puniatur. Et si tale damnum fuerit
ab uno soldo infra in medietate pene
vice qualibet puniatur. Et si quis in superscripto
miserit ignem in bonis communis et [illegible]
[illegible] comburerent aliquam silvam communis
dicti castri in soldis quadraginta puniatur et sol-
vat unam perticam muri superscripti muri dicti
castri pro qualibet vice et in omnibus supradictis
delinquentes ad emendationem damni passi
penitus condemnetur. Et si delinquens penam
solvere non potuerit propter paupertatem
et evidenter appareat primo damno in
personam delinquentis arbitrio domini agi-
ter puniatur.

De modo procedendi in causis criminalibus

Item statuimus et ordinamus quod siquis fuerit accusatus de aliquo maleficio vel contra eum procederetur per inquisitionem vel alio quovis modo de iure, pro quocumque casu malleficiorum vel delictorum per vicarium vel officialem dicti castri faciat illum vel illam contraque seu quam procederit per baiulum curie dicti castri personaliter vel ad domum eius solite habitationis requiri et citari duabus vicibus et citationibus una die vel altera quarum prima citetur In cedula continente substantiale effectum et tenore malleficij vel delicti de quo esset inquisitus sive accusatus et secunda fiunt sufficiat sine cedula citari ipsum vel ad domum eius solite habitationis pro eo termino trium dierum a die facte citationis proxime sequentium et in dimissione dicte cedule in sua quos dies et terminum debeat personaliter comparere ad respondendum accusationi vel inquisitioni contra eam formate vel exibite et parendum mandatis domini vicarij, et hoc quando siqui fuerint vel steterint in dicto castro et eius territorio et si fuerint absens absenzia non affectata detur ei terminus longior arbitrio vicarij ad predictam et si non venerit ut comparuerit in dicto termino habeatur pro confesso et convincto contra eum vel eam procedatur tanquam contra menito et

10v.

et Contumaciam et requirit et postulat ordo Juris volumus insuper quod oes qui se excusant ab aliqua inquisitione vel accusatione antequam se excusant prestare et dare debeant bonos et idoneos fideiussores de parendo mandatis dni iuris et de solvendo condenatione deinde fiendam occone dti processus et quod nemo audiri possit in quocumque casu nisi dederit fideiussore ut supra —

Quod vicus possit procedere per inquisitione in infrascriptis casibus —

Item statuimus et ordinamus quod vicus vel officialis dni castri qui pro tempore fuerit possit procedere per inquisitionem super infrascriptis casibus videlicet incendijs, furtis, derobarijs, percussionibus cum sanguine et sine sanguine homicidijs vel quibus factis et perpetratis iurisdicendis in dto castro et ejus territorio et alijs excessibus et criminalibus atrocibus et quacumque in alijs vero casibus seu maleficijs procedi non possit sine accusatione —

Quod vicus teneatur formare processum aquing libri supra —

Item statuimus et ordinamus quod vicus seu officialis dni castri qui pro tempore fuerit teneatur et debeat a quintis quatuor supra de quolibet malleficio et delitto commisso vel—

Comittendo in dto castro et eius terri.o facere et fieri facere et formare processum et tantum non habeat in dannis datis et non possit nec debeat aliquam constringere ad soluendum aliquam penam pro aliquo delitto seu malef.o nisi post formatum processum et lata sententiam nec possit compromittere facere et a quattuor Iulijs infradictis inferius summarie procedere possit, sine scriptis et figura iuditij uiso ueritate facti oio bene non habeant, in hijs que aduersantur dispositioni superioris cap.i prox.i circa facultatem procedendi in casibus in eo notatis.

Q minores non teneant ad penam

Item statuimus et ordinamus q si quis minor decem annorum comittens aliquod malef.m ad penam aliquam minime teneat, et si delinquens fuerit maior decem annorum usque ad etatem quattuordecim annorum in media etate pene pro qualitate delicti et qualitate aetate secundum seriem pntis statuti puniatur.

De frangentibus macina molendinorum

Item statuimus statuimus et ordinamus q quicunque fregerit macina molendinorum dti castri canalia retinere seu domum comminerit dictorum molendinorum arbitrio dti dni puniatur et si Iuratus fuerit interessionis

Naridias ribulas coppas quartas de megia
et fregit formam seu cursu aque dictaz mo
lendinoz a canalib. supra solvat pro bar-
no uno sentu pro quolibet casu et emendet dam-
nu dno rei et si de nocte fuerit solvat du
plu dictaz penaz. statuentes et q si quis ut
si qua moderate vel honeste fregerit dictam for-
mam ut cursu aque causa mittendi aquam in
burgo tam macerandi canepam ut reperandi
possessione ad pena aliqua no teneat. quam
fractione honesta facere no possit absq li-
centia vicarii dci teneatur ut supra

Q vic. possit penam imponere ad tollendu
rissas et misedias

Item statuimus et ordinamus q in rissis mis-
eriis seu questionib. vic. qui pro tempore fu-
erit possit ad suam voluntate mandare et
penam imponere usq in sulis decem
secundu qualitatem personaru facti in
mattis tantu et quotiens d. vic. videbitur
in rissa viero possit imponere pena que
sibi videbitur expedire ad tollendu
ipsas rissas et et ad dictam pena possit
mandare pro unusquisq ad domum
accedere et ire debeat dicentes et q d.
vic. possit imponere pena duoz bag-
gioloz semel in die tantu si sufeta

Et rationabilis fuerit et contra facientes in predictis possit ipsi ad alteras penas augeri.

De portantibus arma ad rissam

Item statuimus et ordinamus quod si quis portaverit arma offendibilia ad aliquam rissam si fuerit spada, storta et his similibus aut arma astata solvat contra faciens iulios decem et nihilominus perdat dicta arma que portaverit. Si vero ad dictam rissam portaverit archebusium solvat scutos otto et perdat dictum archebusium.

Quod nullus intret vel exeat nisi per portam

Item statuimus et ordinamus quod nullus audeat vel presumat intrare nec exire nisi per portam dicti castri et si quis contra fecerit solvat pro quolibet et qualibet vice ex banno iulios decem excepto quod talis exitus per muros non fecerit [illegible] habuerit aliquam malam vel causa illud committendi fuerit tunc incurrat penam scutorum duorum et Vic. dicti castri possit de contentis in dicto capitulo ex suo officio per inquisitionem procedere. Et si quis fregerit portam causa exeundi licet non exiverit incurrat eandem penam scutorum duorum.

De filiofamilias committente homicidium

Item statuimus et ordinamus quod si filius

filiusfamilias commiserit aliquod maleficium pro quo esset
condemnatus vel puniendus et vicarius vel
alia non posset ... et penas se habere
quod pater teneatur talem condemnationem de
filio facta solvere usque ad legitimam debitam
filio ut condemnatio quae semel soluta pater non
possit ulterius pro delicto filii cogi ad solutio-
nem aliqua.

Quod mulier non possit capi in palatio

Item statuimus et ordinamus quod nulla mulier
possit capi compelli vel detineri in palatio seu
domibus domini ... per ipsum vicarium vel officiales
nec possit constringere in carceribus ... castri vel in
domibus ipsius castri ad voluntatem ipsius mulieris
pro omnibus delictis et maleficiis ... et si voluerit
dare bonos fideiussores in carceribus nec alibi debeat
per unam diem ... minime detineri dummodo
dicta mulier non commiserit maleficium ex quo
veniret aliqua persona pena ... da-
mna tunc possit vicarius ipsam pro de-
tinere ut sibi videbitur expedire iusti-
tie et qualitati mulieris.

De opponentibus se bannis curie

Item statuimus et ordinamus quod quicumque
se opposuerint vel impedierint vel impedire

fecerint aliquē baiulū curie et cōis d(ic)ti castri et nō permiserint se pignorari ut tenetur aliquis d(are) solvat pro banno (solidos) ... et credatur relationi ipsius baiuli. Si quis vero baiulū ... percusserit solvat pro banno ultra penā que solveretur de ... lib. ... d(ic)ti castri duplū curie quatenus et si ... probatū fuerit et habeat locū in ... ostiis ...

De dirubantibus et fractoribus stradarum

Item statuimus et ordinamus q(uod) nulla persona audeat vel presumat aliquem vel aliquā dirubare seu dirubationē cōmittere studiose et malo modo et qui contra fecerit solvat pro banno pro qualibet et quatenus vice quadraginta solidos et emendet dānū dirubato in duplū et de nocte duplicetur penā. Dirubatores stradarum si plures ... in stratis publicis aliquē dirubaverint in sexdecim solidis curie quatenus puniantur et exulent per unū annū a d(ic)to castro et eius ... et dānū emendent. Si vero a solidis duob(us) supra dirubaverint arbitrio d(omi)ni puniantur.

De processibus formatis q(uod) non possent litigari

Item statuimus et ordinamus q(uod) si quis cōmiserit aliquod malefic(ium) de quo contra ipsum procederetur per curiā d(ic)ti castri ex suo off(ici)o

13v

vel per denuntiationem seu accusationem factam de eo in malefitiorum commiserit probaretur leg. per idoneos testes, et per confessionem delinquentis et ipse processus non haberet sollennitates omnes quem processus requirerent de iure et de forma talis delinquens veniret pervenatur ut reatur condemnatus quod non obstante quod processus ipse careret aliquibus monitionibus solemnitatibus vel adminiculis spectantibus ad dictum processum quod processus ipse litigari annullari vel contestari non possit sed dictus delinquens condemnatus de dicto maleficio secundum formam statutorum et ordinamentorum dicti castri si vero malefitium de quo procederet contra aliquem non fuerit legitime probatum absolvatur per dictum vicarium volentes et quod de uno et eodem delicto nec possit processus reiterari sed de processu contra aliquem formato feratur sententia condemnatoria ut iuris fuerit ut absolutoria, et vicarius dicti castri teneatur vinculo iuramenti prestiti finire et expedire et terminare processus omnes infra terminum quatraginta dierum a die inchoati processus per sententiam condemnatoriam et absolutoriam ut supra dictum est.

Q solvendo penam curie pro parte confessus habeatur pro confesso.

Item statuimus et ordinamus quod si quis vel siqua commiserit aliquod malefitium in dicto castro et eius territorio et de dicto malefitio concordiam vel compositionem fecerit cum domino vel curia dicti castri et aliquam

penas vel aliam rem quomodocumque solverit palam occulte ut secrete dno prefato ut eius curie vel gratiam habuerit a dicto dno ut eius curia et de dicto maleficio ut tenetur puniendus in aliqua pena camera seu pecunia muris pertinente et spectante communitati dicti castri quod dicti tales qui dictum maleficium commiserint habeant pro confesso et convicto pro parte spectante et pertinente dicto communi ac si esset legitime probatum aliquibus in contrarium non obstantibus &c.

Quinque Anteposit. et not.s cois tenent. formar. processus

8 Item statuimus et ordinamus quod si casu contingerit quod per curiam dicti castri non formaret. processus contra delinquentes et committentes maleficia in dicto castro et eius terr. pro parte spectante et pertinente dicte curie quinque antepositi dicti castri qui fuerint pro tempore teneantur et debeant facere formare processus et sentare formam p.t. s.t. in cap.o de modo procedendi in criminalibus continetur in termino decem dierum postquam fuerit commissum maleficium et conspicerit notorium pervenerit vel publica vox et fama fuerit in dicto castro contra delinquentes et committentes maleficia in dicto castro et eius terr. pro parte spectante et pertinente communi dicti castri et delinquentes tenen. facere condemnare p.t. superius dictum est et si in premissis fuerint negligentes solvant pro

14v

Banno praegandum antepositus Julios otto et
faciat mediam catenam sive percisionem [illegible] super
nodti castri praedicti ipsius et ad eandem
penam teneantur nostris conis qui pro tempore fuerint si
fuerint negligentes in permittit et non formando
pro processum in decem dies una cum promissis
quinque antepositis ut supra dictum est, dicentes et
quod vicecomes dicti castri teneatur unicuique praesenti
[illegible] formare dictum processum una cum nostris
conis et omnia alia facere ut supra continetur
statuentes insuper quod domini delinquentes in dictum
terminum decem dies vellent se concordare cum dictis
dominis quinque antepositis et solvere vellent cum
effectu pena tangente, conis dicti castri et ideo
nea praestiterent fide in solvere de solvendo dicta
penam camerae conis qui dicti quinque antepositi
et nostris non teneantur formare processus in
quod nullus molestet aliquem in possessione sua in

Item statuimus et ordinamus quod siquis turbaverit aliquem
seu molestaverit in possessione sua vel tenuta aut aliqua
alia re cotoris quatuor Julios infra sed bonnis
bagioulos decem sine licentia et auctoritate curiae
si fuerit valoris ad decem iulios supra usque in

uiginti soluat pro banno iulios quinque ab inde supra soluat pro banno iulios otto v[idelicet] stando laborando fructando metendo et fructus percipiendo sine uolun-tate illius cuius esset possessio uel tenuta et si quis contra fecerit soluat ut dictum est et restituat dampnatum dampno rei suis quibus uicarius et curia dicti Castri non possit nec debeat procedere nisi per denuntiationem ac accusationem fiendam per illum qui fuerit molestatus in possessione.

Quilibet dicat ueritatem

Quia Iuramentum quoddam affirmatiuum religiose quam humane certe atque maiore deus teste debet quod permittitur obseruari. Ideo hac lege firmamus quod quibus interrogatis a uicario et curia dicti castri per iuramentum de quauis re ueritatem non dixerint et contrarium probaretur si fuerit maior quatuordecim annos soluat uice qualibet scutos duos et si fuerit minor quatuordecim annis maior decem annis soluat uice qualibet iulios otto et si fuerit minor decem annis soluat uice qualibet bagiocchos decem et quilibet deponens falsum testimonium in malo soluat scutos quatuor et in damno dato soluat Iulios uiginti.

De producentibus falsos testes

Item statuimus et ordinamus quod si quis coram uicario dicti castri tam in criminalibus quam in ciuilibus causis produxerit aliquos falsos testes seu falsa instrumenta aut aliquas priuatas scripturas factas in forma credibile et id legitime probatum fuerit producens in scutis uiginti

15v

quinq(ue) puniat(ur) ad ead(em) pena(m) teneat(ur) testes depone(n)tes falsa et faciat una(m) pertica(m) muri sup(er) muro d(i)c(t)i ca= stri

De pena scribentis falsa instrumentu

Ite(m) statuimus et ordinamus q(uod) nullus audeat ut p(re)sumat facere vel fieri facere falsu(m) instrume(n)tu(m) ut falsificare et qui contra fecerit tam sciens ut scribens q(uam) qui fieri fecerit in scutis quinquaginta auri puniat(ur) p(ro) quol(ibet) et qual(ibet) vice et faciat sup(er) muro d(i)c(t)i castri duas cannas muri sine aliqua di minutione et ad ead(em) pena(m) teneat(ur) qui laceravit in strumenta cuiusq(ue) not(arii) in suo p(ro)toccollo, et qui laceraverit vel cassaverit aliq(ue)(m) libru(m) civilem ut criminale(m) in curia vel extra existentem

De apprehendentib(us) bona aliena non dolose

Ite(m) statuimus et ordinamus q(uod) siquis apprehenderit non dolose de bonis alienis ut reb(us) sive possessionib(us) q(uod) n(on) teneat(ur) ad pena(m) et si malitiose apprehenderit vel terminos extraxerit solvat penam in statuti d(i)c(t)is contentam

De occidentib(us) bestias grossas

Item statuimus et ordinamus q(uod) siquis occiderit aliqua(m) bestia(m) grossa(m) Iuventu(m) bove(m) asinu(m) et his similia non inveniendo dannu(m) dare in sua poss(essione) si dolose fuerit solvat p(ro) banno Iulios quatraginta. Si vero dannum dare invenerit in sua poss(essione) solvat medietate(m) d(i)c(t)e pene et emendet dannu(m). Si vero occiderit bestias

minutas y porcum pecudum et his similia de die
uel de nocte solvat solidos duos si percusserit
aliquam dictarum bestiarum amputando aliquod mem
brum solvat medietatem dictarum penarum se=
cundum qualitatem dictarum bestiarum et
emendet dampnum rei domino secundum exti
mationem fiendam per duos homines ponen
dos per vicarium et quinque antepositos dicti
castri in quibus dictarum casuum emendet dampnum
ut dictum est una cum interesse domini ultra
emendam bestie occise seu debilitate ~

De apprehendentibus bona Comunis

~~Quod nullus emat rem furtivo modo~~ ~

Item statuimus et ordinamus quod nulla persona cuiuscumque
conditionis existat audeat et presumat appre=
hendere aliquid de bonis dicti castri Comunis
nec aliqua iurisdictione dicti Comunis intus
nec extra dictum Castrum ad penam solidorum
quindecim pro qualibet vice et quotiens contra
facientes sine licentia quinque antepositi=
rum et Comunis dicti castri et quicquid appre
henderit debeat relaxare ad penam et infra
terminum contentum in capitulo quod fiant Comunes super

R. ARCHIVIO di STATO di ROMA BIBLIOTECA

Bona co(m)munis custodienda et Vic. dicti Castri co(n)tra delinquentes in predictis per inquisitione(m) procedere et suo offitio et repertos culpabiles punire et conde(m)nare.

Q(uod) nullus emat rem furtivo modo

Item statuimus et ordinamus q(uod) nullus scienter emat neque receptet rem furtivo modo acceptam vel alio quoquo modo derubatam et siquis contra fecerit et si res fuerit valoris bagarenorum quatuor in supra, solvat pro banno solidos quatuor nisi publice mostraverit ipsam rem ~~impedimento remisse~~ et ipsam rem restituat illi cuius esset.

De incipientibus prelium

Item statuimus et ordinamus q(uod) si quis studiose et malo modo inceperit prelium aut questionem cum aliquo in armis evaginatis aut sit armatus invitaverit aliquem ad preliandum secum in vicis quendicum vice quatuor puniatur et si vero aliquis invitaverit aliquem ad preliandum seu medietate(m) pene vice quatuor puniatur.

De sodomitis

Item statuimus et ordinamus quod si quis maior quindecim annorum commiserit eum aliquo actum sodomiticum et dictum perosum et dampnabile vitium contra naturam in penam scutorum viginti pro prima vice puniatur: et pro alia vice puniatur: arbitrio domini

De duplicatione penarum

Item statuimus et ordinamus quod in omnibus maleficiis pena duplicetur de nocte id est post sonum Ave marie et similiter duplicentur pene de omnibus maleficiis committendis coram Vic. dicti castri coram episcopo spoletino in arengha consilio et quacumque coadunatione comunis in conspectu in ecclesia in exercitu vel cavalcata que fieret per dominum dicti castri in domo vel possessione in civitati propria contra necessarios officiales in pascatis resurrectionis in die veneris sancti et in Nativitatis domini nostri Iesu xpi in die sancte crucis de mense Maij et in die sancti petri

17v

Quod paces et tregue observent:

Item statuimus et ordinamus quod omnes et singule paces tam facte quam fiende in dicto castro per dictos et personas dicti castri seu habitantes in dicto castro debeant inviolabiliter observari ad penam in instrumento contentam alias arbitrio domini.

Quod vic. possit coger. partes ad faciendum treguas.

Item statuimus et ordinamus quod si aliqua rixa vel questio orietur vel esset inter dictos dicti castri pro qua rixa vel questione necesse fuerit providere de pace vel tregua inter dictas partes quod vicarius dicti castri possit et debeat cogere partes ad faciendum treguas ad minus per sex menses et etiam imponere penam partibus cum non discedant de curia donec fecerint treguam si pacem facere noluerint ad arbitrium ipsius domini vic. prout sibi videbitur fore necessarium.

De pena impedientis voluntate testamentum condere

Item statuimus et ordinamus quod nulla per-
sona audeat vel presumat aliquam personam
volentem facere test.m codicillum donationem
causa mortis vel aliquam aliam ultimam vo-
luntatem condere impedire turbare vel
molestare sed ipsum vel ipsam qui vel que
voluerit aliquid de predictis facere si
quis impedimentum aliquod fecerit incurrat
penam decem unciarum et pro quolibet vice
et vic. qui pro tempore fuerit possit ex suo
offitio per modum et viam inquisitionis pro-
cedere contra delinquentes et repertos
culpabiles punire et condemnare.

De pena portantium arma offendibilia

Item statuimus et ordinamus quod nulla per-
sona audeat vel presumat intus dictum
castrum aliqua arma offendibilia portare
videlicet spadam cultellum cultellam pugionem
partisanam accettam plumbarolam clava-

184

rinam mallam ferratam et non ferratam de ligno et his similia ad penam solidorum trium pro qualibet et vice qualibet et pro quolibet genere dictorum armorum de die, de nocte vero dicta penam duplicetur et si quis portaverit archebusium tondratum a tribus palmis supra quatriplicetur pena liceat tamen cuilibet et redeunti extra domum et dictum castrum portare arma non pro sibi bita continuatis passibus tantum sine pena et banno et curia dicti castri possit etiam officiis contra delinquentes procedere et eis penam auferre decernentes quod cuilibet liceat portare unum cultellum altum ad incidendum panem longum per unum palmum terrij et non ultra.

De pena percutientis patrem et matrem.

Item statuimus et ordinamus quod si quis patrem aut matrem vulneraverit aut baculo acriter verberaverit et his similibus arbitrio domini puniatur etiam per inquisitionem, si autem pugnis, alapis seu per capillos ceperit

uel personam quomodolibet uel pedibus et
calcibus, ad querelam procedatur offen-
si ad penam triplicatam nec per inqui-
sitionem unde procedatur nisi ~~in~~ maxi-
ma offensa et publica ~~offense~~ appareat
euidenter ~

Quod mulieres et maiores quatuordecim annis
testificari possint in causis criminalibus.

Item statuimus et ordinamus quod mulieres
et maiores quatuordecim annis testifi-
cari possint in causis criminalibus et ipsarum
et ipsorum in dictis causis ualeat testimo-
nium sexus uel minoris etatis exceptione
aliqua non obstante et Iudex malle-
ficiorum ipsas mulieres si super aliquo
processu deberet se excusare de quo dans
fidem iuratoribus non uenerit detinenda aut
testimonium perhibere examinet in
decenti loco et honesto et ualeat
et teneat ac si in loco iuridico se ex-
cusasset ac si testimonium perhibuisset et iurasset ~

19 r.

De abolitionibus ~

Item statuimus et ordinamus quod de occasionibus verbis iniuriosis ac etiam offensionibus in personam manu vacua sine sanguine licitum sit offenso intra duos dies accusationem porrigere contra offensorem qua porrecta intra tres dies a die porrectae accusationis abolitionem petere ex officio procedere non possit et idem volumus procedere de quibuscumque percussionibus sine sanguinis effusione seu fractura ossis inter consanguineos in primo et secundo gradu secundum dispositionem iuris canonici computandum et eo casu curia habeat pro abolitione bagwelos quinque. ~

De committentibus malleficium ultra tres vices ~

Item statuimus et ordinamus quod quicumque commiserit aliquod genus malleficii simile ultra tres vices ultra penam—

ordinarium pro dicto malefitio statutam puniatur arbitrio domini dicti Castri

In qua summa penarum participet vicecomes

Item statuimus et ordinamus quod in penis criminalibus vicarius usque ad quindecim solidos participet in quarta parte exceptis casibus in quibus est declaratum dictum vicarium habere pro executione quartam partem

De pena incidentes vites et alias arbores

Item statuimus et ordinamus quod si quis inciderit in possessione aliena vites a pedicone solvat pro banno scutum unum pro qualibet vite et incidendo capita apta et relicta pro vinis prendis solvat iulium unum pro quolibet capite, et si quis inciderit plantones a pedicone solvat similiter scutum unum et incidendo ramos arboris unius Iulij solvat Iulios

quinq. pro quolibet ramo et valoris uni-
us Iulij supra usq. in bagiochos quinq.
solvat iulios duos pro quolibet ramo
et a bagiochis quinque supra solvat
iulium unum pro quolibet ramo et in
cidendo ligna arida ubi non existent
damnum solvat bagiochos quinque et si
aliquis inciderit aliquas plantas sive
troppos plantonis solvat Iulios quinq. pro
qualibet planta et incidendo ficus
nuces et alias arbores fructiferas a pe-
decone solvat Iulios quinq. et inci-
dendo ramos eas solvat Iulium unum
pro quolibet ramo et si aliquis inci-
derit aliquas quercus fructiferas a pede-
cone solvat iulios duos pro qualibet
et incidendo ramos solvat Iulium
unum pro quolibet ramo et pena non
possit ascendere nisi in iulijs duobus et
incidendo fascinas sive frascas solvat
quinq. bagiochos.

Item si quis inciderit arbores in quibus
essent vites domesticae solvat Iulios
duos pro qualibet arbore in cippa a
pedeone et incidendo ramos dictarum
arborum solvat baiocchos tres pro quolibet
ramo et pena non possit ascendere nisi in
Iulijs duobus et in omnibus supradictis ca=
sibus emendet damnum domino rei et
de nocte duplicetur pena et si quis fode
rit plantas plantonum persiginas aut
plantas aliarum arborum fructiferarum solvat
iulios duos pro qualibet arbore et qualibet
planta et incidendo alias arbores do=
mesticas et non fructiferas solvat
baiocchos quatuor pro qualibet arbo=
re.

Quod nullus proijciat lapides in ostio alieno

Item statuimus et ordinamus quod si quis
studiose et malo modo proiecerit aliquem

21v.

lapidem in domo, hostio, fenenestra, vel in tecto alterius solvat pro banno soldos duos pro quatz vice et quolibet lapide, de die, et de nocte solvat duplum dicte pene, et qui posuerit cornua vel alias vietaperosas in mandities apud hostium domus aliene seu in muris dicte domus in soldis decem puniatur et faciat duas cannas muri super muro dicti cois.

De minantibus contra aliquem.

Item statuimus et ordinamus quod si quis studiose et malo modo adminauerit contra aliquem cum aliquo genere armorum lapide et bastone et hijs similia in soldis otto vice qualibet puniatur. et si quis vero adminauerit contra aliquem cum calce, pugno, alapa et hijs similia in soldis tribus vice qualibet puniatur.

De pena inobedientium.

Item statuimus et ordinamus quod potestas seu vicarius pro expeditione

Causarum civilium et extraordinariorum possit et valeat pro prima vice percipere cuiusque supra premissis vel premissorum quolibet interessatur usque ad summam bactulorum duorum cum dimidio per secunda vero vice carlenum unum et pro tertia carlenos decem et deinde exbandiat prout postulat ordo iuris Declarantes quod citationes pre cepta predicta non possint fieri nisi singulis diebus cum legitimis citationibus quod vic. non possit coger. aliquem si prestiterit idoneos fideiussores

Item statuimus et ordinamus quod vicarius qui pro tempore fuerit non possit nec debeat coger. nec constringere vel destrictum ponere aliquem in curia vel carceribus dicti castri pro malefic. per eum commisso dummodo voluerit comparere et prestare idoneos et bonos fideiussores de comparendo toties quoties fuerit requisitus

22v
15

Et de soluend omnē penā et cōdēnatione quā de Jure soluere teneretur occasione maleficij per eū cōmissi exceptō de cōmittentibus in prescriptis maleficiis vz violantes seu sforzantes aliquā mulierē adulterantes homicidia in dicto castro et eius terr. cōmittentes derobantes et prodimentū domini dicti castri uel Cōis dicti castri siue officiales facientes seu alia his similia quod vicario liceat ipsos seu ipsas cogere in carcerib. uel in stri[illegible] cōnponere ad suum beneplacitū.

Quod nullus receptet exbanditos.

Itē statuimus et ordinamus quod nulla persona de d.o castro det faciat aut fieri faciat, uel prestet auxiliū neque fauorē exbanditis de dicto castro, et montis ste mariae, aut turris, sine licentia uel mandato vicarij uel officialis dictis

Castri nec eum uel ipsorum exbanditorum aliquem scienter retineat uel receptet in eiusdem ad penam unciarum quinque pro quolibet et qualibet uice et hoc intelligatur pro exbanditis pro maleficijs factis et commissis seu perpetratis intus dicta castra et eorum territoria uel alibi. Et liceat unicuique ipsos exbanditos capitaliter condemnatos offendere impune sine aliqua pena et bando ∴

De percutientibus cum lapide ∴

Item statuimus et ordinamus quod si quis uel si qua percusserit aliquem uel aliquam cum lapide uel bastone ligneo, canna supra cum effusione sanguinis soluat iulios uiginti quinque pro qualibet percussione, et faciat duas cannas seu perticas muri in muro dicti Castri, si uero sine sanguinis effusione soluat medietatem pene, si uero percusserit cum canna intra cum sanguinis effusione soluat iulios duodecim pro qualibet

23v

percussione si aliquis percusserit eum sanguine soluat medietatem pene predicte.

Si uero proiecerit unus contra alium uel una contra aliam lapidem uel bastonem soluat pro banno iulios duos cum dimidio si retinuerit in manu et non proiecerit soluat iulium unum £.

R. ARCHIVIO di STATO di ROMA BIBLIOTECA

25v

26v

27v

28v

30v

31v 2821

ARCHIVIO di STATO di ROMA
BIB[illegible]
registrazione 678
n. 219

ARCHIV
R
ST
9
BIB